

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 2.3.2006
KOM(2006) 80 v konečnom znení

2006/0026 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o uzavretí Protokolu o ochrane pôdy, Protokolu o energii a Protokolu o cestovnom
ruchu k Alpskému dohovoru v mene Európskeho spoločenstva**

(predložená Komisiou)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. SÚVISLOSTI

Mnohé problémy v oblasti životného prostredia sú takej povahy, že prekračujú hranice štátov a môžu sa účinne vyriešiť iba prostredníctvom medzinárodnej spolupráce. Z tohto dôvodu sa v článku 174 Zmluvy o ES ustanovuje, že jedným z kľúčových cieľov politiky Európskeho spoločenstva (ES) v oblasti životného prostredia je podporovať opatrenia na medzinárodnej úrovni, ktoré sa zaoberajú regionálnymi problémami v oblasti životného prostredia.

Komisia podporuje cieľ presadzovania vysokej úrovne ochrany životného prostredia pri zohľadnení rôznorodosti situácií v rôznych oblastiach. Keďže alpský región je ekologicky veľmi citlivou oblasťou, ES musí tejto oblasti venovať viac pozornosti a musí riešiť jej problémy primeraným spôsobom. Prioritné oblasti Šiesteho akčného programu pre životné prostredie¹ - zmena klímy, príroda a biodiverzita, zdravie a kvalita života, ako aj prírodné zdroje a odpad – možno v prípade horských oblastí podporiť a posilniť medzinárodnými dohodami.

Európske spoločenstvo dňa 7. novembra 1991 podpísalo v Salzburgu Dohovor o ochrane Álp, Alpský dohovor. Spoločenstvo ratifikovalo tento dohovor rozhodnutím Rady 96/191/ES z 26. februára 1996². Dohovor nadobudol platnosť 4. apríla 1998. Ďalšími zmluvnými stranami sú Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Lichtenštajnsko, Monako, Slovinsko a Švajčiarsko.

Dôvody, pre ktoré sa Rada rozhodla uzavrieť dohovor, sú stále platné. Sú to tieto dôvody:

- (1) *uzavretie dohovoru tvorí súčasť zapojenia Spoločenstva do medzinárodných aktivít zameraných na ochranu životného prostredia, ktoré odporúčili Európske spoločenstvá vo svojom (...) Piatom akčnom programe (1992) pre životné prostredie a*
- (2) *keďže sa hospodárske, sociálne a ekologické problémy neobmedzujú na územie jedného štátu, je ochrana Álp hlavnou úlohou všetkých členských štátov.*

Podľa článku 2 ods. 2 a 3 Alpského dohovoru sú konkrétne opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov stanovené v rôznych protokoloch. Ratifikovaním Alpského dohovoru sa ES zaviazalo plniť záväzky vyplývajúce z tohto dohovoru. Ratifikácia protokolov patrí do rámca politiky Európskeho spoločenstva v oblasti životného prostredia; najmä článok 174 ods. 4 Zmluvy o ES jednoznačne stanovuje medzinárodnú spoluprácu v oblasti životného prostredia. Protokoly sú tiež v súlade so Šiestym akčným programom pre životné prostredie. A napokon, Alpský dohovor a protokoly, ktoré dopĺňajú dohovor, stanovujú rámec pre trvalo udržateľný rozvoj založený na zásadách subsidiarity, prevencie a spolupráce a na zásade „znečisťovateľ platí“. Toto sú zásady presadzované v rámci politik ES.

¹ Ú. v. ES L 242, 10.9.2002, s.1 a nasledujúce strany.

² Ú. v. ES L 61, 12.3.1996, s. 31 a nasledujúce strany.

Dohovor patrí do rámca politiky ES v oblasti životného prostredia ustanovenej v článku 174 Zmluvy o ES. Protokoly možno považovať za opatrenia, ktoré zabezpečujú funkčnosť dohovoru. Hoci každý z protokolov je medzinárodnou dohodou, všetky sa odvodzujú od Alpského dohovoru. Všetky sa sústreďujú predovšetkým na aspekty životného prostredia. Z tohto dôvodu je vhodné tieto aspekty zohľadniť vo všetkých protokoloch a je tiež vhodné mať pre ne spoločný právny základ, konkrétne článok 174 a nasledujúce články Zmluvy o ES, aj keď sa týkajú osobitných cieľov.

Všetky protokoly boli podpísané všetkými členskými štátmi Alpského dohovoru. Rakúsko, Nemecko, Francúzsko, Slovinsko a Lichtenštajnsko protokoly ratifikovali a tieto protokoly nadobudli platnosť. Taliansko a Švajčiarsko sa v súčasnosti usilujú o ratifikáciu protokolov.

2. SPOLOČENSTVO A PROTOKOLY

Európske spoločenstvo nedávno podpísalo protokoly o ochrane pôdy, o energii a o turistickom ruchu³. Po ich podpísaní by tieto tri protokoly mali byť v súčasnosti ratifikované Európskym spoločenstvom. Európska komisia už prijala návrh na podpis Protokolu o doprave, ktorý ešte musí podpísať Rada. Protokoly o priestorovom plánovaní a trvalo udržateľnom rozvoji, o horskom poľnohospodárstve a o ochrane prírody už boli Európskym spoločenstvom podpísané. Podpísanie protokolov o horských lesoch a o urovnávaní sporov sa bude posudzovať neskôr.

a) Protokol o ochrane pôdy

Protokol o ochrane pôdy k Alpskému dohovoru obsahuje množstvo prísnych opatrení týkajúcich sa ochrany pôdy, ktoré sú v súlade s úvahami Komisie o stratégii pre ochranu pôdy⁴ a rezolúciou Európskeho parlamentu⁵ venovanou tejto problematike. Jedným z hlavných cieľov stanovených v článku 1 protokolu je ochrana multifunkčnej úlohy pôdy, ktorá vychádza z myšlienky trvalo udržateľného rozvoja. To znamená, že sa musí zabezpečiť trvalo udržateľná produktivita pôdy v jej prirodzenej funkcii (ako základu života a životného priestoru ľudí, zvierat a rastlín, ako rozhodujúceho prvku prírody a krajiny, ako súčasti ekosystému a ako genetického rezervoára) ako archívu prírodnej a kultúrnej histórie, a tak aby bolo zabezpečené jej využitie v poľnohospodárstve a lesníctve, urbanizme a turistickom ruchu, v iných hospodárskych oblastiach, v doprave a infraštruktúre a ako zdroja surovín.

Protokol by mohol pomôcť uskutočniť vhodné opatrenia na vnútroštátnej a regionálnej úrovni, keďže akýkoľvek prístup k ochrane pôdy musí zohľadňovať značnú rôznorodosť regionálnych a miestnych podmienok, ktoré existujú v alpskom regióne. Ratifikácia protokolu by bola konkrétnym opatrením na posilnenie stratégie Komisie, keďže by sa podľa záverov Rady o jednotnej ochrane pôdy⁶ mal dosiahnuť pokrok. Do politiky Spoločenstva v oblasti ochrany pôdy možno skutočne zahrnúť viacero prvkov uvedených v protokole,

³ Ú. v. EÚ L 337, 22.12.2005, s.1 a nasledujúce strany.

⁴ KOM(2002)179 „Smerom k tematickej stratégii pre ochranu pôdy“.

⁵ Ú. v. EÚ C 87, 7.4.2004, s. 395 a nasledujúce strany.

⁶ Rada „Životné prostredie“ 25. júna 2002.

ako sú požiadavky na monitorovanie pôdy, stanovenie rizikových oblastí pre eróziu, povodne a zosuvy pôdy, súpis kontaminovaných miest a zriadenie zosúladených databáz.

Komisia navrhuje predložiť vyhlásenie k článku 12 ods. 3 Protokolu o ochrane pôdy, ktorý sa týka využívania kalu z čističiek odpadových vôd. Tento článok by sa mal interpretovať podľa smernice Rady o ochrane životného prostredia a najmä pôdy pri použití splaškových kalov v poľnohospodárstve (86/278/EHS)⁷. Európska komisia zastáva názor, že kal môže byť cennou surovinou pre využitie v poľnohospodárstve, a že sa teda môže využívať v poľnohospodárstve za predpokladu, že je používaný správnym spôsobom. Kal by mohol byť používaný tam, kde predstavuje obohatenie pôdy a ponúka živiny pre plodiny a rastliny. Používanie kalu nesmie zhoršiť kvalitu pôdy a poľnohospodárskych produktov, ako je uvedené v odôvodnení 7 uvedenej smernice, ani nesmie mať škodlivé účinky na človeka (priamy alebo nepriamy účinok na ľudské zdravie), zvieratá, rastliny a životné prostredie, ako je uvedené v odôvodnení 5 a v článku 1 smernice. Malé nebezpečenstvo predstavuje najmä kal pochádzajúci z malých čističiek komunálnych odpadových vôd v regióne.

Ďalšie navrhované vyhlásenie sa týka článku 17 ods. 2 Protokolu o ochrane pôdy. Tento článok by sa mal interpretovať takým spôsobom, aby sa zabezpečilo, že plány odpadového hospodárstva na predbežnú úpravu, úpravu a zneškodňovanie odpadu a zvyškových materiálov budú vypracované a implementované tak, aby sa predišlo kontaminácii pôdy a zabezpečila sa zlučiteľnosť nielen so životným prostredím, ale aj s ľudským zdravím.

V súvislosti s článkom 19 ods. 2 a článkom 21 ods. 2 sa vo vyhlásení navrhuje, aby bol spoločný pozorovací systém tam, kde je to vhodné, zlučiteľný s Globálnym systémom pozorovania Zeme (GEOSS) a mal by zohľadňovať databázu zostavenú členskými štátmi v súlade s právnym predpismi ES o pozorovaní, zhromažďovaní dát a o metadátach. Systémy pozorovania Zeme pozostávajú z meraní vzduchu, vody a pôdy, ktoré sa vykonávajú na zemi, vo vzduchu alebo vo vesmíre. V minulosti boli tieto prvky pozorované samostatne, súčasťou snahou je vnímať ich spoločne a skúmať ich vzájomné pôsobenie. GEOSS by mal byť akýmsi rozdeľovníkom systémov vychádzajúcim zo súčasných snáh o spoluprácu medzi existujúcimi pozorovacími systémami a systémami na spracovanie údajov. Tie pracujú so svojimi vlastnými právomocami a vytvárajú systém, ktorý poskytuje včasné, užitočné a presné údaje, informácie, produkty a služby akýmkoľvek a všetkým zákonným užívateľom na celom svete.

b) Protokol o energii

Šiesty akčný program pre životné prostredie⁸ stanovuje povinnosť Európskeho spoločenstva bojovať proti klimatickým zmenám, ako aj usilovať sa o trvalo udržateľné riadenie a využívanie prírodných zdrojov. Musia sa prijať osobitné opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti, na podporu využívania obnoviteľnej energie a na zabezpečenie začlenenia otázok klimatických zmien do iných politík.

⁷ Ú. v. ES L 181, 4.7.1986, s. 6 a nasledujúce strany.

⁸ Ú. v. ES L 242, 10.9.2002, s.1 a nasledujúce strany.

Zmluvné strany Protokolu o energii súhlasia s prijatím vhodných opatrení v oblasti úspor energie, výroby, dopravy, dodávok a využívania energie s cieľom podporovať podmienky trvalo udržateľného rozvoja.

Ustanovenia protokolu sú v súlade s politikou Spoločenstva⁹ a ratifikácia protokolu by posilnila aj cezhraničnú spoluprácu so Švajčiarskom, Lichtenštajnskom a Monakom. To by pomohlo zabezpečiť, aby sa na cieľoch Európskeho spoločenstva podieľali regionálni partneri, a aby sa takéto iniciatívy vzťahovali na celý alpský eko-región. Európske Spoločenstvo sa zaviazalo vykonávať mnohé politiky v oblasti životného prostredia, ktoré by mohli a mali byť podporované aj na regionálnej úrovni príslušnými (medzi)vládnymi orgánmi, ako je Alpský dohovor.

Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC) a Kjótsky protokol vyžadujú, aby strany vypracovávali, implementovali, uverejňovali a pravidelne aktualizovali svoje vnútroštátne a regionálne programy obsahujúce opatrenia na zmiernenie klimatických zmien znížením antropogenických emisií zo zdrojov a na znížovanie množstva všetkých skleníkových plynov, ktoré nezahŕňa Montrealský protokol. Zmluvné strany musia podniknúť opatrenia umožňujúce patričné prispôsobenie sa klimatickým zmenám. ES a členské štáty, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko a Monako sú stranami Rámcového dohovoru o zmene klímy (UNFCCC) a Kjótskeho protokolu. Protokoly Alpského dohovoru, najmä Protokol o energii, sú venované potrebe zmierniť neodvratiteľné klimatické zmeny a prispôsobiť sa im.

Komisia však navrhuje zaviesť výhradu týkajúcu sa článku 9 Protokolu o energii, ktorá sa týka otázok jadrovej energie. Pokiaľ ide o ES, takéto požiadavky sú stanovené v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (EURATOM). Rozhodnutie, ktorým bol ratifikovaný Alpský dohovor, nevychádzalo zo Zmluvy o Euratome, ale len zo Zmluvy o ES. Rozhodnutie oprávňujúce k ratifikácii protokolu bude mať ten istý právny základ. Preto až tento protokol v Spoločenstve nadobudne platnosť, nebude Európske spoločenstvo viazané článkom 9 Protokolu o energii.

c) Protokol o turistickom ruchu

Turistický ruch je hospodársky veľmi dôležitým sektorom vo väčšine častí Álp. Je úzko spojený s vplyvmi, ktoré má na životné prostredie a miestne komunity a je na týchto vplyvoch závislý. Aktivita spojené s turistickým ruchom väčšinou vykonávajú ľudia, ktorí nepochádzajú z horského regiónu; títo v hlavnej miere prispievajú k zachovávaniu životaschopnej ekonomiky a tým aj stáleho obyvateľstva. Keďže horská oblasť je jedinečnou a ekologicky veľmi citlivou oblasťou, je rovnováha medzi hospodárskymi záujmami, potrebami miestneho obyvateľstva a obavami o životné prostredie nesmierne dôležitou pre trvalo udržateľný rozvoj tejto oblasti.

⁹ KOM(97)599, konečné znenie „Biela kniha o stratégii a akčnom pláne Spoločenstva“; KOM(02)321, konečná verzia. Záverečná správa o Zelenej knihe „Smerom k európskej stratégii zabezpečenia dodávok energie“; Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 33 a nasledujúce strany. Smernica 2001/77/ES o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou; Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 65 a nasledujúce strany. Smernica 2002/91/ES o energetickej hospodárnosti budov; Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 29 a nasledujúce strany. Rozhodnutie č. 1230/2003/ES, ktorým sa prijíma viacročný program akcií v oblasti energetiky: „Inteligentná energia – Európa“ (2003-2006).

Celkovým cieľom Protokolu o turistickom ruchu je podpora trvalo udržateľného turistického ruchu, konkrétne zabezpečením toho, že je rozvíjaný a riadený so zohľadnením jeho vplyvov na životné prostredie. Pre tento cieľ sa v ňom stanovujú osobitné opatrenia a odporúčania, ktoré môžu byť využité ako nástroje na posilnenie environmentálnej stránky inovácií a výskumu, monitorovania a vzdelávania, nástroje riadenia a stratégie, plánovania a schvaľovacích postupov súvisiacich s turistickým ruchom a najmä s jeho kvalitatívnym rozvojom.

Nedávno prijatý pracovný dokument o „opatreniach Spoločenstva ovplyvňujúcich turistický ruch“¹⁰ jasne poukazuje na celý rad politík a právnych predpisov EÚ, ktoré sa priamo alebo nepriamo týkajú európskeho a medzinárodného turistického ruchu.

Vo svojom oznámení o „základnej orientácii na trvalo udržateľný európsky turistický ruch“¹¹ sa Komisia usiluje o realizáciu Agendy 21 pre trvalo udržateľný európsky turistický ruch, aby sa mohla sústavne venovať problémom s aktívnym príspevom zúčastnených strán, od európskej až po miestnu úroveň. Takisto si uvedomuje, že v budúcnosti sa bude musieť zaoberať osobitnými dodatočnými otázkami týkajúcimi sa osobitných zemepisných oblastí, ako sú Alpy.

Turistický ruch sa stále viac stáva globálnym fenoménom, zároveň však zostáva oblasťou patriacou do primárne miestnej a regionálnej právomoci. Alpský dohovor a jeho Protokol o turistickom ruchu, spolu s ďalšími protokolmi, ktoré môžu ovplyvniť sektor turistického ruchu, predstavujú rámcový nástroj stimulácie a koordinácie úsilia zúčastnených strán na regionálnej a miestnej úrovni tak, aby sa trvalá udržateľnosť stala hlavnou motiváciou zlepšovania kvality toho, čo ponúka alpský región v oblasti turistického ruchu.

Ratifikácia tohto protokolu by bola silným politickým signálom pre alpský región a horské regióny vo všeobecnosti a konkrétnym krokom nasledujúcim po Svetovom summite o trvalo udržateľnom rozvoji, po Medzinárodnom roku eko-turizmu 2002 a po presadzovaní Agendy 21 pre trvalo udržateľný európsky turistický ruch.

3. ZÁVERY

Alpský dohovor¹² a jeho protokoly sú nástrojom, ktorý umožňuje Európskemu spoločenstvu posilniť ochranu životného prostredia v rozsiahlej a veľmi citlivej cezhraničnej zóne. Európske spoločenstvo sa zaviazalo plniť ciele dohovoru a protokolov. Podpísanie protokolov¹³ bolo jasným potvrdením tohto záväzku. Ratifikácia týchto protokolov Európskym spoločenstvom by zdôraznila jeho úsilie podporiť trvalo udržateľný rozvoj v tomto dôležitom horskom regióne.

¹⁰ SEK(2004)24.

¹¹ KOM(2003)716.

¹² Ú. v. ES L 61, 12.3.1996, s. 31 a nasledujúce strany.

¹³ Ú. v. EÚ L 337, 22.12.2005, s.1 a nasledujúce strany.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o uzavretí Protokolu o ochrane pôdy, Protokolu o energii a Protokolu o cestovnom ruchu k Alpskému dohovoru v mene Európskeho spoločenstva

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 175 ods. 1 a článok 300 ods. 2, prvý pododsek, prvú vetu a článok 300 ods. 3, prvý pododsek,

so zreteľom na návrh Komisie¹⁴,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu¹⁵,

keďže:

- (1) Dohovor o ochrane Álp (Alpský dohovor) bol uzavretý v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 96/191/ES z 26. februára 1996¹⁶.
- (2) Rada vo svojom rozhodnutí 2005/923/ES z 2. decembra 2005 rozhodla v mene Európskeho spoločenstva o podpísaní Protokolu o ochrane pôdy, Protokolu o energii a Protokolu o turistickom ruchu k Alpskému dohovoru¹⁷.
- (3) Protokoly sú dôležitým krokom pri uplatňovaní Alpského dohovoru a Európske spoločenstvo sa zaviazalo plniť ciele tohto dohovoru.
- (4) Hospodárske, sociálne a ekologické problémy alpskej oblasti, ktoré sa neobmedzujú na územie jedného štátu, zostávajú hlavnou úlohou, ktorú je v tejto veľmi citlivej oblasti potrebné riešiť.
- (5) Je potrebné podporovať a posilňovať politiky Spoločenstva v alpskej oblasti, najmä prioritné oblasti Šiesteho akčného programu pre životné prostredie¹⁸.
- (6) Jedným z hlavných cieľov Protokolu o ochrane pôdy je ochrana multifunkčnej úlohy pôdy, ktorá vychádza z myšlienky trvalo udržateľného rozvoja. Trvalo udržateľná produktivita pôdy musí byť zabezpečená v jej prirodzenej funkcii ako archívu prírodnej a kultúrnej histórie a tak, aby sa zabezpečilo jej využitie v poľnohospodárstve a lesníctve, urbanizme a turistickom ruchu, v iných hospodárskych oblastiach, v doprave a infraštruktúre a ako zdroja surovín.

¹⁴ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁵ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁶ Ú. v. ES L 61, 12.3.1996, s. 31 a nasledujúce strany.

¹⁷ Ú. v. EÚ L 337, 22.12.2005, s.1 a nasledujúce strany.

¹⁸ Ú. v. ES L 242, 10.9.2002, s.1 a nasledujúce strany.

- (7) Akýkoľvek prístup k ochrane pôdy musí zohľadňovať značnú rôznorodosť regionálnych a miestnych podmienok, ktoré existujú v alpskom regióne. Protokol by mohol pomôcť uskutočniť vhodné opatrenia na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.
- (8) Požiadavky, ktoré protokol kladie, ako je monitorovanie pôdy, stanovenie rizikových oblastí pre eróziu, povodne a zosuvy pôdy, súpis kontaminovaných miest a zriadenie zosúladených databáz, sa môžu stať dôležitými prvkami politiky Spoločenstva v oblasti ochrany pôdy.
- (9) Protokol o energii vyžaduje zavedenie vhodných opatrení v oblasti úspor energie, výroby energie vrátane energie vyrábanej z obnoviteľných energetických zdrojov, dopravy, dodávok a využívania energie s cieľom podporovať podmienky trvalo udržateľného rozvoja.
- (10) Tieto ustanovenia v Protokole o energii sú takisto v súlade so Šiestym akčným programom pre životné prostredie na boj proti klimatickým zmenám, ako aj usilovanie sa o trvalo udržateľné riadenie a využívanie prírodných zdrojov. Ustanovenia protokolu sú takisto v súlade s politikou Spoločenstva v energetickej oblasti¹⁹.
- (11) Ratifikácia Protokolu o energii by posilnila cezhraničnú spoluprácu so Švajčiarskom, Lichtenštajnskom a Monakom. To by pomohlo zabezpečiť, aby sa na cieľoch Európskeho spoločenstva podieľali regionálni partneri, a aby sa takéto iniciatívy vzťahovali na celý alpský eko-región.
- (12) Transeurópske energetické siete (TEN-E) majú prioritné postavenie a v rámci rozvoja nových cezhraničných prepojení, najmä vedení vysokého napätia, budú zavedené koordinačné a uplatňovacie opatrenia uvedené v usmerneniach TEN-E²⁰.
- (13) Európske spoločenstvo, jeho členské štáty, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko a Monako sú zmluvnými stranami Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (UNFCCC) a Kjótskeho protokolu. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC) a Kjótsky protokol vyžadujú, aby strany vypracovávali, implementovali, uverejňovali a pravidelne aktualizovali svoje vnútroštátne a regionálne programy obsahujúce opatrenia na zmiernenie klimatických zmien znižovaním antropogenických emisií zo zdrojov a na znižovanie množstva všetkých skleníkových plynov, ktoré nezahŕňa Montrealský protokol.

¹⁹ KOM(97)599, konečné znenie „Biela kniha o stratégii a akčnom pláne Spoločenstva“; KOM(02)321, konečné znenie. Záverečná správa o Zelenej knihe „Smerom k európskej stratégii zabezpečenia dodávok energie“; Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 33 a nasledujúce strany. Smernica 2001/77/ES o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou; Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 65 a nasledujúce strany. Smernica 2002/91/ES o energetickej hospodárnosti budov; Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 29 a nasledujúce strany. Rozhodnutie č. 1230/2003/ES, ktorým sa prijíma viacročný program akcií v oblasti energetiky: „Inteligentná energia – Európa“ (2003-2006).

²⁰ Ú. v. EÚ L176, 15.7.2003, s. 11 a nasledujúce. Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1229/2003/ES z 26. júna 2003, ktorým sa stanovuje súbor usmernení pre transeurópske energetické siete a zrušuje rozhodnutie č. 1254/96/ES.

- (14) Protokol o energii prispieva k splneniu požiadaviek Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (UNFCCC) na podniknutie opatrení umožňujúcich patričné prispôsobenie sa klimatickým zmenám.
- (15) Turistický ruch je hospodársky veľmi dôležitým sektorom vo väčšine častí Álp a je úzko spojený s vplyvmi, ktoré má na životné prostredie a sociálnu oblasť, a na ktorých je závislý.
- (16) Keďže horská oblasť je jedinečnou a ekologicky veľmi citlivou oblasťou, je rovnováha medzi hospodárskymi záujmami, potrebami miestneho obyvateľstva a obavami o životné prostredie nesmierne dôležitou pre trvalo udržateľný rozvoj tejto oblasti.
- (17) Turistický ruch sa stále viac stáva globálnym fenoménom, zároveň však zostáva oblasťou patriacou do primárne miestnej a regionálnej právomoci. Alpský dohovor a jeho Protokol o turistickom ruchu, spolu s ďalšími protokolmi, ktoré môžu ovplyvniť sektor turistického ruchu, predstavujú rámcový nástroj stimulácie a koordinácie úsilia zúčastnených strán na regionálnej a miestnej úrovni tak, aby sa trvalá udržateľnosť stala hlavnou motiváciou zlepšovania kvality toho, čo ponúka alpský región v oblasti turistického ruchu.
- (18) Celkovým cieľom Protokolu o turistickom ruchu je podpora trvalo udržateľného turistického ruchu, konkrétne zabezpečením toho, že je rozvíjaný a riadený pri zohľadnení jeho vplyvov na životné prostredie. Pre tento cieľ sa v ňom stanovujú osobitné opatrenia a odporúčania, ktoré môžu byť využité ako nástroje na posilnenie environmentálnej stránky inovácií a výskumu, monitorovania a vzdelávania, nástroje riadenia a stratégie, plánovania a schvaľovacích postupov súvisiacich s turistickým ruchom a najmä s jeho kvalitatívnym rozvojom.
- (19) Zmluvné strany týchto troch protokolov musia podporovať primeranú výchovu a vzdelávanie, navyše zlepšovať informovanosť verejnosti o cieľoch, opatreniach a uplatňovaní každého z týchto troch protokolov.
- (20) Je vhodné, aby Európske spoločenstvo tieto protokoly schválilo.

ROZHODLA TAKTO:

Článok 1

Protokol o ochrane pôdy, Protokol o energii a Protokol o turistickom ruchu k Alpskému dohovoru podpísanému dňa 7. novembra 1991 v Salzburgu sa schvaľujú v mene Európskeho spoločenstva.

Text protokolov je pripojený k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Týmto sa predseda Rady poveruje určiť osobu(-y) splnomocnenú(-é), aby uložila(-i) v mene Spoločenstva listinu o schválení u Rakúskej republiky v súlade s článkom 27 Protokolu o ochrane pôdy, článkom 21 Protokolu o energii a článkom 28 Protokolu o turistickom ruchu.

Splnomocnená(-é) osoba(-y) zároveň uloží(-ia) výhradu a vyhlásenia uvedené v prílohe tohto rozhodnutia.

Článok 3

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

PRÍLOHA I
PROTOKOL O VYKONÁVANÍ ALPSKÉHO
DOHOVORU Z ROKU 1991 V OBLASTI
OCHRANY PÔDY
PROTOKOL „OCHRANA PÔDY“

Preambula

Nemecká spolková republika,

Rakúska republika,

Francúzska republika,

Talianska republika,

Lichtenštajnské kniežatstvo,

Monacké kniežatstvo,

Slovinská republika,

Švajčiarska konfederácia

a

Európske spoločenstvo,

v súlade so svojou úlohou uskutočňovať komplexnú politiku ochrany a trvalo udržateľného rozvoja alpského regiónu vyplývajúcou z Dohovoru o ochrane Álp (Alpský dohovor) zo 7. novembra 1991,

v rámci plnenia svojich povinností vyplývajúcich z odsekov 2 a 3 článku 2 Alpského dohovoru,

s cieľom znížiť kvantitatívne a kvalitatívne poškodzovanie pôdy najmä používaním poľnohospodárskych a lesníckych výrobných metód šetrných voči pôde, hospodárnym využívaním pôdy, spomalením erózie a obmedzením nepriepustnosti pôdy,

uznávajúc, že ochrana alpskej pôdy, jej trvalo udržateľné obhospodarovanie a obnovenie jej prirodzených funkcií v narušených oblastiach sú vo všeobecnom záujme,

uznávajúc, že Alpy ako jedna z najväčších súvislých prírodných oblastí v Európe sa vyznačujú ekologickou rozmanitosťou a extrémne citlivými ekosystémami, ktorých funkčnú spôsobilosť je potrebné zachovať,

súc presvedčené, že miestne obyvateľstvo musí byť schopné definovať svoj vlastný projekt sociálneho, kultúrneho a hospodárskeho rozvoja a zúčastniť sa na jeho realizácii v existujúcom inštitucionálnom rámci,

súc si vedomé, že na jednej strane predstavuje alpský región dôležité životné a hospodárske prostredie pre miestne obyvateľstvo a oddychové prostredie pre obyvateľov iných regiónov a na druhej strane môže byť zachovanie funkcií pôdy ohrozené jednotlivými požiadavkami na jej využitie sústredenými v úzkom alpskom regióne, a že z tohto dôvodu bude potrebné zosúladiť hospodárske záujmy s ekologickými požiadavkami,

uznávajúc skutočnosť, že pôda má vo vnútri ekosystémov osobitné postavenie, že jej obnova ako aj regenerácia narušenej pôdy sú veľmi pomalé, že erózia by sa mohla zrýchliť v dôsledku topografických zvláštností alpského regiónu, že na jednej strane pôda zachytáva znečisťujúce látky a na druhej strane môže byť kontaminovaná pôda zdrojom znečistenia susedných ekosystémov a môže predstavovať riziko pre človeka, zvieratá a rastliny,

súc si vedomé, že využívanie pôdy, a to najmä v súvislosti s urbanizáciou, rozvojom priemyslu a remeselnej výroby, infraštruktúr, banskej ťažby, cestovného ruchu, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a takisto dopravy, môže viesť ku kvalitatívnemu a kvantitatívnemu poškodzovaniu pôdy, a preto by sa na ochranu pôdy mali navrhnúť vhodné a integrované opatrenia na prevenciu ako aj obmedzenie a nápravu škôd,

domnievajúc sa, že ochrana pôdy má mnohonásobný dopad na ďalšie politiky v alpskom regióne a že musí byť – v dôsledku toho – koordinovaná s ostatnými odbormi a odvetviami,

súc presvedčené, že isté problémy je možné vyriešiť len na cezhraničnej úrovni a vyžadujú spoločné opatrenia alpských štátov, ktoré musia zmluvné strany uskutočniť s použitím existujúcich prostriedkov,

sa dohodli takto:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Ciele

- (1) Tento protokol slúži na uskutočnenie záväzkov prijatých zmluvnými stranami Alpského dohovoru v oblasti ochrany pôdy.
- (2) Pôdu
 1. v jej prirodzených funkciách:
 - a) životnej základne a životného prostredia pre človeka, zvieratá, rastliny a mikroorganizmy,
 - b) významného prvku prírody a krajiny,
 - c) časti ekosystémov, najmä pokiaľ ide o obeh vody a živín,

- d) prostredia premeny a regulácie nánosov látok, a to najmä vďaka jej filtračnej, pufrácej a zásobovacej schopnosti, najmä pre ochranu podzemných vôd,
 - e) genetickej zásobárne,
2. v jej funkcii archívu prírodnej a kultúrnej histórie a
3. s cieľom zachovať jej využitie ako:
- a) priestoru pre poľnohospodárstvo vrátane pastvinového a lesného hospodárstva,
 - b) plochy pre urbanizáciu a turistické aktivity,
 - c) priestoru pre ďalšie hospodárske využitie, dopravu, zásobovanie a distribúciu, odvod vôd a vyvážanie odpadu,
 - d) ložiska prírodných zdrojov,

je potrebné trvalo zachovať vo všetkých jej zložkách. Najmä ekologické funkcie pôdy musia byť dlhodobou zaručené a zachované z kvalitatívneho a kvantitatívneho hľadiska ako základný prvok ekosystémov. Je potrebné podporiť renaturalizáciu narušenej pôdy.

- (3) Cieľom potrebných opatrení je najmä prispôbenie využívania pôdy miestu, hospodárne využívanie plôch, prevencia erózie a škodlivých zmien štruktúry pôdy ako aj minimalizácia nánosov látok znečisťujúcich pôdu.
- (4) Obzvlášť je potrebné zachovávať a podporovať rozmanitosť pôdy typickú pre alpský región a charakteristické miesta.
- (5) V tomto ohľade je obzvlášť dôležitá zásada prevencie, ktorá zahŕňa záruku funkčnej spôsobilosti a možností využívania pôdy na rozličné účely, ako aj jej zachovanie pre budúce generácie so zreteľom na trvalo udržateľný rozvoj.

Článok 2

Základné záväzky

- (1) Zmluvné strany sa zaväzujú prijať právne a administratívne opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie ochrany pôdy v alpskom regióne. Za dohľad nad týmito opatreniami budú zodpovedať vnútroštátne orgány.
- (2) V prípade rizika závažného a trvalého narušenia funkčnej spôsobilosti pôdy musia byť aspekty ochrany spravídla uprednostnené pred aspektmi využívania.
- (3) Zmluvné strany zvážia možnosti podporiť opatrenia na ochranu pôdy v alpskom regióne v zmysle tohto protokolu daňovými a/alebo finančnými opatreniami. Opatrenia zlučiteľné s ochranou pôdy a s cieľmi hospodárneho a ekologického využitia pôdy by mali získať osobitnú podporu.

Článok 3

Zohľadnenie cieľov v ďalších politikách

Zmluvné strany sa tiež zaväzujú zohľadniť ciele tohto protokolu vo svojich ďalších politikách. V Alpách sa to vzťahuje najmä na sektor územného plánovania, urbanizmu a dopravy, energetiky, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ťažby surovín, priemyslu, remeselnej výroby, cestovného ruchu, ochrany prírody a udržiavania krajiny, vodného a odpadového hospodárstva a udržiavania kvality ovzdušia.

Článok 4

Účasť jednotiek územnej samosprávy

- (1) Každá zmluvná strana stanoví najlepšiu úroveň koordinácie a spolupráce medzi inštitúciami a priamo dotknutými jednotkami územnej samosprávy v existujúcom inštitucionálnom rámci s cieľom podporiť solidaritu v zodpovednosti, najmä pri využívaní a rozvoji súčinnosti v uplatňovaní politík ochrany pôdy v alpskom regióne, ako aj vo vykonávaní opatrení, ktoré z nich vyplývajú.
- (2) V existujúcom inštitucionálnom rámci sa priamo dotknuté jednotky územnej samosprávy zúčastňujú na jednotlivých štádiách prípravy a realizácie týchto politík a opatrení pri zachovaní svojich právomocí.

Článok 5

Medzinárodná spolupráca

- (1) Zmluvné strany podporujú posilnenie medzinárodnej spolupráce medzi príslušnými kompetentnými inštitúciami, najmä pokiaľ ide o vytvorenie katastrov pôdy, pozorovanie pôdy, vymedzenie oblastí chránenej pôdy, oblastí znečistenej pôdy ako aj rizikových oblastí a dohľad nad nimi, sprístupnenie a harmonizáciu databáz, koordináciu výskumu o ochrane alpskej pôdy ako aj vzájomné poskytovanie informácií.
- (2) Zmluvné strany sa zaväzujú odstrániť prekážky v medzinárodnej spolupráci medzi jednotkami územnej samosprávy v alpskom regióne a podporovať riešenie spoločných problémov na najvhodnejšej úrovni.
- (3) V prípade, že je definovanie opatrení týkajúcich sa ochrany pôdy v právomoci národných alebo medzinárodných orgánov, jednotky územnej samosprávy musia mať možnosť účinným spôsobom prezentovať záujmy obyvateľstva.

Kapitola II

Špecifické opatrenia

Článok 6

Vymedzenie oblastí

Zmluvné strany dbajú na to, aby bola pri vymedzovaní chránených oblastí zahrnutá aj pôda, ktorá si zasluhuje ochranu. Je potrebné ochraňovať najmä pôdne a skalné útvary, ktoré sú charakteristické alebo majú osobitný význam pre poznanie vývoja zeme.

Článok 7

Hospodárne a obozretné využívanie pôdy

- (1) Pri zostavovaní a realizácii plánov a/alebo programov uvedených v treťom pododseku článku 9 protokolu „Územné plánovanie a trvalo udržateľný rozvoj“ je potrebné zohľadniť potreby spojené s ochranou pôdy, najmä hospodárne využívanie pôdy a plochy.
- (2) S cieľom obmedziť nepriepustnosť a zaberanie pôdy dozerajú zmluvné strany na používanie stavebných postupov, ktoré hospodária s plochou a sú šetrné voči pôde. Pokiaľ ide o urbanizáciu, zamerávajú sa prednostne na vnútorné oblasti, pričom obmedzia rozširovanie aglomerácií.
- (3) Pri štúdiách dopadu veľkých projektov v oblasti priemyslu, stavebníctva a najmä dopravných, energetických a turistických infraštruktúr na životné prostredie a priestor je potrebné v rámci vnútroštátnych procedúr zohľadniť ochranu pôdy a nižšiu ponuku plochy v alpskom regióne.
- (4) Keď to prírodné podmienky dovoľujú, je potrebné oživiť alebo rekultivovať pôdu, ktorá sa už nevyužíva alebo je narušená, najmä skládky, haldy, infraštruktúry, lyžiarske trate.

Článok 8

Hospodárne využívanie a ťažba surovín šetrná voči pôde

- (1) Zmluvné strany dbajú na hospodárne využívanie surovín vyťažených z pôdy. Dbajú na prednostné využívanie náhradných produktov a na vyčerpanie možností recyklovania, prípadne podporu ich rozvoja.
- (2) Pri ťažbe, spracovaní a využití surovín vyťažených z pôdy je potrebné čo najviac obmedziť narušenie ostatných funkcií pôdy. V oblastiach, ktoré predstavujú osobitný význam pre ochranu funkcií pôdy a v oblastiach určených na zachytávanie pitnej vody by sa malo upustiť od ťažby surovín.

Článok 9

Ochrana pôdy vo vlhkých oblastiach a rašeliniskách

- (1) Zmluvné strany sa zaväzujú ochraňovať vysoké a nízke rašeliniská. V tomto ohľade je potrebné v strednodobom horizonte naplánovať úplný prechod na používanie náhrady rašeliny.
- (2) Vo vlhkých oblastiach a rašeliniskách bude potrebné obmedziť odvodňovacie opatrenia na údržbu existujúcich sietí okrem odôvodnených výnimočných prípadov. Bolo by potrebné podporiť opatrenia smerujúce k návratu k prirodzenému stavu v už odvodnených oblastiach.
- (3) Močaristá pôda by sa spravidla nemala využívať a ak sa využíva v poľnohospodárstve, je potrebné dbať na zachovanie jej špecifik.

Článok 10

Vymedzenie rizikových oblastí a postup pri ich ochrane

- (1) Zmluvné strany sa dohodli na zmapovaní oblastí Álp ohrozených geologickými, hydrogeologickými a hydrologickými rizikami, najmä pohybom pôdy (zosuvy, nánosy lávy, poklesy), lavínami a záplavami, ich zaznamenaní do katastra a v prípade potreby vymedzení rizikových oblastí. Zohľadniť treba aj prípadné seizmické riziká.
- (2) Zmluvné strany dbajú na to, aby sa v rizikových oblastiach uplatňovali v rámci možností inžinierske techniky blízke prírode s využitím miestnych a tradičných materiálov, prispôbovaných podmienkam krajiny. Tieto opatrenia je nutné podporiť vhodnými lesníckymi opatreniami.

Článok 11

Vymedzenie alpských oblastí ohrozených eróziou a postup pri ich ochrane

- (1) Zmluvné strany sa dohodli na zmapovaní oblastí Álp zasiahnutých plošnou eróziou a ich zapísaní do pôdneho katastra na základe porovnateľných kritérií pre kvantifikáciu erózie pôdy, ak je to nevyhnutné na ochranu hmotného majetku.
- (2) Eróziu pôdy je potrebné obmedziť na prísne minimum. Plochy poškodené eróziou pôdy a zosuvmi pôdy by mali byť asanované tak, ako to vyžaduje ochrana človeka a hmotného majetku.
- (3) Pre ochranu človeka a hmotného majetku je potrebné prednostne využívať techniky blízke prírode v oblasti hydrauliky, inžinierstva a lesnej ťažby s cieľom spomaliť vodnú eróziu a znížiť dopad odtoku povrchových vôd.

Článok 12

Poľnohospodárstvo, pastvinové hospodárstvo a lesné hospodárstvo

- (1) S cieľom zabezpečiť ochranu proti erózii a škodlivému zhutňovaniu pôdy sa zmluvné strany zaväzujú používať dobré praktiky súvisiace s poľnohospodárstvom, pastvinovým hospodárstvom a lesným hospodárstvom, prispôbené miestnym podmienkam.
- (2) Pokiaľ ide o nános látok pochádzajúcich z používania hnojív alebo fyto sanitárnych výrobkov, majú zmluvné strany v úmysle vypracovať a uplatňovať spoločné kritériá pre dobré technické praktiky. Povaha a množstvo hnojív a načasovanie ich aplikovania musia byť prispôbené potrebám rastlín, pričom je potrebné zohľadniť živiny dostupné v pôde a organické látky, ako aj pestovateľským a pôdnym podmienkam. Prispieva k tomu uplatňovanie integrovaných ekologických/biologických výrobných metód a stanovenie hornej hranice zaťaženia zvieratami v závislosti od prírodných podmienok prostredia a rastu rastlín.
- (3) Na alpských pastvinách je potrebné minimalizovať najmä používanie minerálnych hnojív a syntetických fyto sanitárnych výrobkov. Bolo by potrebné upustiť od používania čistiaceho bahna.

Článok 13

Lesnícke a iné opatrenia

- (1) V horských lesoch, ktoré do veľkej miery chránia svoje vlastné územie, alebo najmä aglomerácie, dopravné infraštruktúry, obrábané plochy a iné, sa zmluvné strany zaväzujú uznať prioritné postavenie tejto ochrannej funkcie a zamerať obhospodarovanie lesov na tento cieľ ochrany. Horské lesy musia byť zachované na mieste.
- (2) Najmä lesy je potrebné využívať a udržiavať tak, aby sa zabránilo erózii pôdy a škodlivému zhutňovaniu pôdy. V tomto zmysle treba podporiť lokálne adaptované lesné hospodárstvo a prirodzenú obnovu lesov.

Článok 14

Dopady turistickej infraštruktúry

- (1) Zmluvné strany sa čo najprimeranejším spôsobom budú usilovať:
 - zabrániť negatívnym dopadom činností v oblasti cestovného ruchu na pôdu v Alpách;
 - stabilizovať pôdu narušenú intenzívnym cestovným ruchom, najmä a pokiaľ je to možné, obnovením rastlinnej pokrývky a využívaním inžinierskych techník blízkyh prírode. Ďalšie využitie by malo byť nasmerované tak, aby sa takéto zásahy neopakovali;

- len výnimočne udeľovať povolenia na výstavbu a nivelizáciu lyžiarskych tratí v lesoch s ochrannou funkciou a tam, kde boli prijaté kompenzačné opatrenia, a neudeľovať žiadne povolenia v nestabilných oblastiach.
- (2) Chemické a biologické prípravky používané na prípravu tratí budú tolerované len v prípade, že majú osvedčenie o zlučiteľnosti so životným prostredím.
- (3) V prípade, že by boli zistené závažné poškodenia pôdy a vegetácie, zmluvné strany čo najrýchlejšie prijímú opatrenia nevyhnutné na ich odstránenie.

Článok 15

Obmedzenie znečisťovania

- (1) Zmluvné strany vydajú maximálne úsilie s cieľom čo najvýraznejšie preventívne znížiť znečisťovanie pôdy atmosférou, vodami, odpadom a látkami škodlivými pre životné prostredie. Zvýhodnené budú opatrenia obmedzujúce emisie pri zdroji.
- (2) S cieľom zabrániť kontaminácii pôdy používaním nebezpečných látok prijímú zmluvné strany technické ustanovenia, zavedú kontroly a uskutočnia výskumné programy a informačné aktivity.

Článok 16

Ekologické využitie výrobkov na rozmrazovanie a posýpania pieskom

Zmluvné strany sa zaväzujú minimalizovať používanie rozmrazovacích solí a v čo najväčšej miere využívať menej znečisťujúce protišmykové výrobky ako štrk a piesok.

Článok 17

Kontaminovaná pôda, v minulosti znečistené územia, programy nakladania s odpadom

- (1) Zmluvné strany sa zaväzujú inventarizovať a popísať svoje v minulosti znečistené územia a plochy, pri ktorých pretrvávajú podozrenia zo znečistenia (inventár v minulosti znečistených území), s cieľom preskúmať stav týchto plôch a s použitím porovnateľných metód zhodnotiť riziká, ktoré predstavujú.
- (2) S cieľom zabrániť kontaminácii pôdy spojenej s predspracovaním, spracovaním a skladovaním odpadu a zvyškov zlučiteľných so životným prostredím je potrebné vypracovať a uskutočniť programy nakladania s odpadom.

Článok 18

Doplňkové opatrenia

Zmluvné strany môžu pre ochranu pôdy prijať doplnkové opatrenia k opatreniam uvedeným v tomto protokole.

Kapitola III

Výskum, vzdelávanie a poskytovanie informácií

Článok 19

Výskum a pozorovanie

- (1) Zmluvné strany úzko spolupracujú pri podpore a harmonizácii systematického výskumu a pozorovania, ktoré môže pomôcť dosiahnuť ciele tohto protokolu.
- (2) Zmluvné strany dbajú na to, aby výsledky systematického výskumu a pozorovania na vnútroštátnej úrovni boli integrované do spoločného systému stáleho pozorovania a poskytovania informácií a sprístupnené verejnosti v existujúcom inštitucionálnom rámci.
- (3) Zmluvné strany sa dohodli na koordinácii svojich alpských výskumných projektov týkajúcich sa ochrany pôdy, pričom budú zohľadňovať vývoj ostatných národných a medzinárodných výskumných aktivít, a majú v úmysle uskutočniť spoločné výskumné aktivity.
- (4) Osobitná pozornosť bude venovaná hodnoteniu zraniteľnosti pôdy voči rozličným činnostiam človeka, hodnoteniu jej schopnosti obnovy a štúdiu najvhodnejších zodpovedajúcich techník.

Článok 20

Vytvorenie harmonizovaných databáz

- (1) Zmluvné strany sa dohodli na vytvorení porovnateľných databáz (parametre pôdy, vzorky, analytické metódy, hodnotenie) v rámci Systému informácií a pozorovania Álp, pričom bude možná vzájomná výmena údajov.
- (2) Zmluvné strany sa zhodli na tom, ktoré látky nebezpečné pre pôdu je potrebné prednostne analyzovať a majú v úmysle nájsť porovnateľné hodnotiace kritériá.
- (3) Zmluvné strany majú v úmysle spísať reprezentatívny inventár pôdy v alpskom regióne na základe rovnakých hodnotiacich kritérií a s použitím harmonizovaných metód, pričom zohľadnia geologickú a hydrogeologickú situáciu.

Článok 21

Zriadenie stálych pozorovateľských postov a koordinácia pozorovania životného prostredia

- (1) Zmluvné strany sa zaväzujú zriadiť v alpskom regióne stále pozorovateľské posty (kontrola a technický dozor) a začleniť ich do celoalpskej siete pozorovania pôdy.

- (2) Zmluvné strany sa dohodli, že budú koordinovať vnútroštátne pozorovanie pôdy s environmentálnymi inštitúciami v sektore ovzdušia, vody, flóry a fauny.
- (3) V rámci týchto štúdií zriadia zmluvné strany banky pôdných vzoriek podľa porovnateľných kritérií.

Článok 22

Vzdelávanie a poskytovanie informácií

Zmluvné strany podporujú počiatočné a celoživotné vzdelávanie, ako aj poskytovanie informácií verejnosti, a to pokiaľ ide o ciele, opatrenia a vykonávanie tohto protokolu.

Kapitola IV

Vykonávanie, kontrola a hodnotenie

Článok 23

Vykonávanie

Zmluvné strany sa zaväzujú dohliadať na vykonávanie tohto protokolu, pričom prijímajú všetky vhodné opatrenia v existujúcom inštitucionálnom rámci.

Článok 24

Kontrola dodržiavania záväzkov

- (1) Zmluvné strany predkladajú stálemu výboru pravidelné správy o opatreniach prijatých v zmysle tohto protokolu. Správy sa zaoberajú aj otázkou účinnosti prijatých opatrení. Alpská konferencia stanovuje periodicitu správ.
- (2) Stály výbor preskúma tieto správy s cieľom overenia, či zmluvné strany splnili svoje záväzky vyplývajúce z tohto protokolu. Môže si takisto vyžiadať od príslušných zmluvných strán doplňujúce informácie alebo použiť iné zdroje informácií.
- (3) Stály výbor vypracuje pre Alpskú konferenciu správu o dodržiavaní záväzkov vyplývajúcich z tohto protokolu zmluvnými stranami.
- (4) Alpská konferencia sa oboznámi s touto správou. Ak zistí nedodržanie záväzkov, môže prijať odporúčania.

Článok 25

Hodnotenie účinnosti ustanovení

- (1) Zmluvné strany pravidelne preskúmajú a vyhodnotia účinnosť ustanovení tohto protokolu. Ak je to nevyhnuté pre realizáciu cieľov, pristúpia k prijatiu náležitých pozmeňovacích návrhov tohto protokolu.
- (2) V existujúcom inštitucionálnom rámci sa na tomto hodnotení podieľajú jednotky územnej samosprávy. Je možné konzultovať aj s mimovládnyimi organizáciami činnými v tejto oblasti.

Kapitola V

Záverečné ustanovenia

Článok 26

Vzťahy medzi Alpským dohovorom a protokolom

- (1) Tento protokol je protokolom Alpského dohovoru v zmysle článku 2 a ďalších náležitých článkov dohovoru.
- (2) Nikto sa nemôže stať zmluvnou stranou tohto protokolu, ak nie je zmluvnou stranou Alpského dohovoru. Odstúpenie od Alpského dohovoru znamená zároveň odstúpenie od tohto protokolu.
- (3) Keď Alpská konferencia rozhoduje o otázkach týkajúcich sa tohto protokolu, hlasovacie právo majú len zmluvné strany tohto protokolu.

Článok 27

Podpis a ratifikácia

- (1) Tento protokol je otvorený na podpis signatárskym štátom Alpského dohovoru a Európskeho spoločenstva 16. októbra 1998 a v Rakúskej republike, ktorá je depozitárom, odo dňa 16. novembra 1998.
- (2) Tento protokol nadobúda platnosť pre zmluvné strany, ktoré vyjadrili vôľu byť viazané týmto protokolom, tri mesiace odo dňa, kedy tri štáty uložia ratifikačnú listinu, listinu o prijatí alebo listinu o schválení.
- (3) Pre zmluvné strany, ktoré vyjadrili vôľu byť viazané týmto protokolom neskôr, nadobúda protokol platnosť tri mesiace odo dňa uloženia ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo listiny o schválení. Po nadobudnutí platnosti pozmeňovacieho návrhu protokolu sa každá nová zmluvná strana daného protokolu stáva zmluvnou stranou zmeneného protokolu.

Článok 28

Oznámenia

Depozitár oznámi každému štátu uvedenému v preambule a Európskemu spoločenstvu:

- a) každý podpis tohto protokolu,
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo listiny o schválení,
- c) každý dátum nadobudnutia platnosti,
- d) každé vyhlásenie predložené zmluvnou stranou alebo signatárom,
- e) každé odstúpenie oznámené zmluvnou stranou vrátane dátumu jeho účinnosti.

Na dôkaz toho dolu podpísaní zástupcovia, náležite oprávnení na tento účel, podpísali tento protokol.

Vyhotovené v Bledě, 16 októbra 1998, v štyroch rovnako platných verziách vo francúzskom, nemeckom, talianskom a slovinskom jazyku, v jedinom exemplári, ktorý sa uloží v štátnom archíve Rakúskej republiky. Depozitár poskytne overenú kópiu všetkým signatárskym stranám.

**PROTOKOL O UPLATNENÍ ALPSKÉHO
DOHOVORU Z ROKU 1991 V OBLASTI ENERGIE
PROTOKOL „ENERGIA“**

Preambula

Nemecká spolková republika,

Rakúska republika,

Francúzska republika,

Talianska republika,

Lichtenštajnské kniežatstvo,

Monacké kniežatstvo,

Slovinská republika,

Švajčiarska konfederácia,

a

Európske Spoločenstvá,

v súlade so svojou úlohou zabezpečiť celkovú politiku ochrany a trvalo udržateľného rozvoja alpského regiónu vyplývajúcou z Dohovoru o ochrane Álp (Alpský dohovor) zo 7. novembra 1991,

v rámci plnenia svojich povinností, ktoré vyplývajú z článku 2 odsekov 2 a 3 Alpského dohovoru,

uvedomujúc si význam realizácie foriem výroby, distribúcie a využívania energie, ktoré sú v súlade s ochranou prírody a krajiny a ktoré dodržiavajú nariadenia, pokiaľ ide o ochranu životného prostredia a opatrenia na úsporu energie, uvedomujúc si potrebu znížiť emisie skleníkových plynov aj v alpskom priestore a takto dodržať záväzky Rámcového dohovoru Organizácie spojených národov o klimatických zmenách,

uvedomujúc si, že je potrebné harmonizovať hospodárske záujmy a ekologické nároky a uvedomujúc si skutočnosť, že alpský priestor si v európskom plánovaní vyžaduje priradenie špecifickej dôležitosti a že pokiaľ ide o geomorfológiu, podnebie, vodu, vegetáciu, faunu, krajinu a kultúru, tvorí jedinečné a zároveň rôznorodé dedičstvo a že jeho vysoké hory, jeho údolia a jeho predalpská zóna predstavujú také prvky životného prostredia, ktorých ochrana nemôže prináležať len alpským štátom,

uvedomujúc si skutočnosť, že Alpy predstavujú nielen životný a pracovný priestor pre miestnych obyvateľov, ale majú aj veľmi veľký význam pre mimoalpské územia najmä z toho dôvodu, že ide o tranzitný región nielen transeurópskej dopravy osôb a tovarov, ale aj medzinárodných sietí distribúcie energie,

pri zohľadnení citlivosti životného prostredia alpského priestoru, najmä pokiaľ ide o výrobné aktivity, prepravu a využitie energie, ktoré sa navzájom prepájajú s aspektmi ochrany prírody, usporiadaniu územia a využívaniu pôdy,

pri zohľadnení tej skutočnosti, že kvôli existujúcemu ohrozeniu ochrany životného prostredia najmä z dôvodu prípadných klimatických zmien vyvolaných ľudskou činnosťou, sa stalo nevyhnutné venovať osobitnú pozornosť úzkym vzťahom medzi sociálnymi a ekonomickými aktivitami človeka a ochranou ekosystémov, ktoré si najmä v alpskom priestore vyžadujú prijatie vhodných a rôznorodých opatrení na základe spoločnej dohody s miestnymi obyvateľmi, politickými inštitúciami a ekonomickými a sociálnymi organizáciami,

uvedomujúc si, že miestni obyvatelia musia byť schopní vypracovať svoj vlastný projekt sociálneho, kultúrneho a ekonomického rozvoja a zúčastniť sa na jeho zavedení do existujúceho inštitucionálneho rámca,

uvedomujúc si, že niektoré problémy sa dajú vyriešiť len v rámci medzištátnej spolupráce a vyžadujú si spoločné opatrenia zo strany alpských štátov a priamo zapojených samosprávnych území,

uvedomujúc si, že uspokojenie potrieb energie predstavuje významný faktor hospodárskeho a sociálneho rozvoja tak vo vnútri, ako aj mimo alpského priestoru,

pri zohľadnení významu použitia a neskoršieho rozvoja ekonomických nástrojov, vďaka ktorým by sa mohla lepšie zohľadniť pravdivosť nákladov pri výpočte ceny energie,

uvedomujúc si, že alpský priestor trvalo prispieva k uspokojovaniu potrieb energie v rámci Európy a že okrem dostatočných zdrojov pitnej vody musí disponovať dostatočnými energetickými zdrojmi na zlepšovanie životných podmienok obyvateľov a ekonomickej produktivity,

uvedomujúc si skutočnosť, že alpský priestor hrá veľmi významnú rolu pri vzájomnom prepájaní energetických systémov európskych krajín,

uvedomujúc si tú skutočnosť, že opatrenia týkajúce sa racionálneho využívania energie a trvalého využívania zdrojov vody a dreva v alpskom priestore prispievajú k uspokojovaniu energetických potrieb v rámci národného hospodárstva a že využívanie biomasy a solárnej energie má čím ďalej tým väčší význam,

sa dohodli takto:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Ciele

Zmluvné strany sa zaväzujú vytvoriť rámcové podmienky a prijať opatrenia ohľadom úspory energie, výroby, prepravy, distribúcie a využívania energie v územnom rámci uplatnenia Alpského dohovoru, ktoré sú potrebné na dosiahnutie energetickej situácie trvalo udržateľného rozvoja, ktorý bude v súlade so špecifickými obmedzeniami tolerancie alpského priestoru; týmito zmluvné strany významne prispievajú k ochrane obyvateľstva a životného prostredia, k zachovaniu zdrojov a podnebia.

Článok 2

Základné záväzky

- (1) V súlade s týmto protokolom plánujú zmluvné strany najmä:
 - a) harmonizovať svoje plánovanie energetického hospodárstva so svojim plánom celkového usporiadania alpského priestoru;
 - b) prispôbiť systémy výroby, prepravy a distribúcie energie smerom k celkovej optimalizácii systémov infraštruktúry v alpskom priestore tak, aby zohľadnili potrebu ochrany životného prostredia;
 - c) obmedziť vplyvy energetického pôvodu na životné prostredie optimalizáciou poskytovania služieb konečným užívateľom energie prijatím, okrem iného a v hraniciach možností, týchto opatrení:
 - zníženie potreby energie vďaka používaniu účinnejších technológií;
 - širšie pokrytie potreby energie pomocou obnoviteľných zdrojov energie;
 - optimalizácia existujúcich zariadení na výrobu energie, využívajúcich neobnoviteľné zdroje energie;
 - d) obmedziť negatívne vplyvy energetickej infraštruktúry na životné prostredie a na krajinu, vrátane vplyvov na riadenie ich odpadov prostredníctvom prijatia preventívnych opatrení pre nové infraštruktúry a ak je to potrebné, zásahmi za účelom zlepšenia existujúcich zariadení.
- (2) V prípade budovania nových veľkých energetických infraštruktúrnych projektov a významného rozšírenia kapacity tejto existujúcej infraštruktúry, zmluvné strany v rámci platného práva pristúpia k zhodnoteniu vplyvov na životné prostredie Álp a k zhodnoteniu ich vplyvov na územný a socioekologický aspekt v súlade s článkom 12. V prípade projektov, ktoré sa môžu vzťahovať na viaceré štáty zmluvné strany uznávajú právo na konzultáciu na medzinárodnej úrovni.

- (3) Vo svojej energetickej politike zohľadňujú skutočnosť, že v alpskom priestore sa budú využívať obnoviteľné zdroje energie a podporujú vzájomnú spoluprácu ohľadom rozvojových programov v tejto oblasti.
- (4) Zmluvné strany zachovávajú tieto oblasti chránené pomocou nárazníkových zón, ostatných ochranných a kľudových zón, ako aj nedotknutých zón v zmysle ochrany prírody a krajiny; optimalizujú energetické infraštruktúry v závislosti od rôznych úrovní zraniteľnosti, tolerancie a poškodenia alpského ekosystému.
- (5) Zmluvné strany si uvedomujú, že vhodná politika výskumu a vývoja, ktorá sa prejavuje prostredníctvom preventívnych a zlepšovacích opatrení môže významným spôsobom prispieť k ochrane Álp voči vplyvom energetickej infraštruktúry na životné prostredie. V tomto zmysle podporujú činnosti výskumu a vývoja a vymieňajú si medzi sebou významné výsledky.
- (6) Zmluvné strany spolupracujú v oblasti energie, pokiaľ ide o vývoj metód na lepšie zohľadnenie pravdivosti nákladov.

Článok 3

Súlad s medzinárodným právom a s ostatnými politikami

- (1) Tento protokol sa zavádza v súlade s platnými medzinárodnými právnymi normami, najmä v súlade s normami Alpského dohovoru a protokolov vypracovaných na jeho uplatnenie, ako aj spolu s platnými medzinárodnými dohodami.
- (2) Zmluvné strany sa zaväzujú, že zohľadnia ciele tohto protokolu aj vo svojich ostatných právnych predpisoch, najmä v oblastiach usporiadania územia, regionálneho rozvoja, prepravy, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ako aj turistiky, aby sa vyhlí negatívnym alebo nevhodným vplyvom v alpskom priestore.

Článok 4

Účasť jednotiek územnej samosprávy

- (1) V existujúcom inštitucionálnom rámci každá zmluvná strana stanovuje čo najlepšiu úroveň koordinácie a spolupráce medzi inštitúciami a priamo zapojenými územnými samosprávami za účelom podpory solidarity v zodpovednosti, najmä pre využívanie a rozvoj harmonizácie pri uplatnení energetickej politiky v alpskom priestore, ako aj pri zavedení opatrení, ktoré z toho vyplývajú.
- (2) Priamo dotknuté územné samosprávy sa zúčastňujú rôznych štádií prípravy a zavedenia týchto predpisov a opatrení pri dodržaní ich kompetencií v platnom inštitucionálnom rámci.
- (3) Zmluvné strany podporujú medzinárodnú spoluprácu medzi inštitúciami, na ktoré sa priamo vzťahujú problémy spojené s energiou a so životným prostredím tak, že podporujú vznik dohôd o riešení spoločných problémov.

Kapitola II

Špecifické opatrenia

Článok 5

Úspory energie a racionálne využívanie energie

- (1) Alpský priestor si vyžaduje špecifické opatrenia na úsporu energie, na jej distribúciu a jej racionálne využívanie; tieto opatrenia musia zohľadňovať:
 - a) potrebu energie, ktorá je rozdelená na rozsiahlych územiach a ktorá sa veľmi líši v závislosti od nadmorskej výšky, ročného obdobia a požiadaviek cestovného ruchu;
 - b) miestnu dostupnosť obnoviteľných zdrojov energie;
 - c) špecifický dopad na kotliny a údolia v dôsledku ich geomorfologickej štruktúry a imisií v ovzduší.
- (2) Zmluvné strany dbajú na to, aby pri využívaní energie zlepšili kompatibilitu so životným prostredím a prednostne podporujú úspory a racionálne využívanie energie, najmä pokiaľ ide o výrobné postupy, verejné služby a veľké hotelové infraštruktúry, dopravné zariadenia, a športové a rekreačné aktivity.
- (3) Prijímajú opatrenia a ustanovenia najmä v týchto oblastiach:
 - a) zlepšenie izolácie budov a účinnosti systémov distribúcie tepla;
 - b) optimalizácia výkonnosti vyhrievacích, ventilačných a klimatizačných zariadení;
 - c) pravidelná kontrola a v prípade potreby zníženie škodlivých emisií tepelných zariadení;
 - d) úspory energie vďaka moderným technologickým postupom pre využívanie a transformáciu energie;
 - e) individuálny výpočet nákladov na vyhrievanie a na teplú vodu;
 - f) plánovanie a podpora nových budov za použitia technológií s nízkou spotrebou energie;
 - g) podpora a zavedenie komunálnych/miestnych energetických a klimatických projektov v súlade s pravidlami uvedenými v článku 2 pododseku 1.c;
 - h) energetické vylepšenie budov v prípade renovácie a podpora využívania systémov vyhrievania, ktoré rešpektujú životné prostredie.

Článok 6

Obnoviteľné zdroje energie

- (1) Zmluvné strany sa v rámci svojich finančných zdrojov zaväzujú podporovať a prednostne využívať obnoviteľné zdroje energie podľa podmienok rešpektujúcich životné prostredie a krajinu.
- (2) Rovnako podporujú používanie decentralizovaných zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, akými sú voda, slnko a biomasa.
- (3) Zmluvné strany podporujú využívanie obnoviteľných zdrojov energie aj v kombinácii s existujúcim tradičným zásobovaním.
- (4) Zmluvné strany pri výrobe energie zvlášť podporujú racionálne využívanie vodných zdrojov a zdrojov dreva, na základe udržateľného hospodárenia v horských lesoch.

Článok 7

Elektrická energia vyrobená z vodných zdrojov

- (1) Zmluvné strany zabezpečujú zachovanie ekologických funkcií vodných tokov a integrity krajiny prostredníctvom vhodných opatrení, akými je stanovenie minimálnych prietokov, zavedenie noriem pre obmedzenie umelého kolísania hladiny vody a zabezpečenie migrácie živočíchov, pre nové vodné elektrárne a ak je to možné aj pre existujúce elektrárne.
- (2) Zmluvné strany môžu prijať opatrenia, ktorých cieľom je zlepšiť konkurencieschopnosť existujúcich vodných elektrární pri dodržaní ich bezpečnostných noriem a noriem týkajúcich sa životného prostredia.
- (3) Okrem toho sa zaväzujú zachovať vodný režim v zónach vyhradených pre pitnú vodu, v chránených oblastiach s nárazníkovými zónami, v ostatných chránených a kľudových oblastiach, ako aj v nedotknutých zónach z hľadiska prírody a krajiny.
- (4) Zmluvné strany odporúčajú opätovné spustenie vodných elektrární, ktoré boli zastavené kvôli novým stavebným projektom. Ustanovenie pododseku (1), ktoré sa vzťahuje na zachovanie vodných ekosystémov a ostatných dotknutých systémov sa uplatňuje aj na opätovné spustenie existujúcich vodných elektrární.
- (5) Zmluvné strany môžu v rámci svojich vnútroštátnych právnych predpisov preskúmať, akým spôsobom môžu od konečných užívateľov vyberať poplatky za alpské zdroje, ktoré budú v súlade s trhovými cenami, za akých podmienok sa môžu spravodlivo vykompenzovať služby poskytnuté miestnymi obyvateľmi vo všeobecnom záujme.

Článok 8

Energia získaná z fosílnych palív

- (1) Zmluvné strany zaručujú, že v prípade nových tepelných zariadení, ktoré budú na výrobu elektrickej energie a/alebo tepla využívať fosílna palivá, sa použijú tie najlepšie dostupné metódy. Pokiaľ ide o existujúce zariadenia v alpskom priestore, zmluvné strany maximálne obmedzia emisie za použitia vhodných technológií a/alebo palív.
- (2) Zmluvné strany overia technickú a ekonomickú realizovateľnosť, ako aj kompatibilitu životného prostredia pre výmenu tepelných zariadení, ktoré používajú fosílna palivá, zariadeniami, ktoré využívajú obnoviteľné zdroje energie a decentralizovanými zariadeniami.
- (3) Zmluvné strany prijímú opatrenia, ktorých cieľom je podporovať kogeneráciu pre racionálnejšie využívanie energie.
- (4) V pohraničných oblastiach členské štáty v hraniciach svojich možností realizujú harmonizáciu a spájanie svojich kontrolných systémov emisií a imisií.

Článok 9

Jadrová energia

- (1) Zmluvné strany sa v rámci medzinárodných dohovorov zaväzujú vymieňať si všetky informácie o elektrárnach a ostatných jadrových zariadeniach, ktoré majú alebo by mohli mať dôsledky na alpský priestor, s cieľom dlhodobo chrániť zdravie obyvateľov, živočíchov, rastlín, ich biocenózu, ich životné prostredie a ich vzájomné pôsobenie.
- (2) Okrem toho, zmluvné strany čo najviac dbajú na harmonizáciu a na spojenie svojich kontrolných systémov rádioaktivity prostredia.

Článok 10

Preprava a distribúcia energie

- (1) Pri všetkých existujúcich infraštruktúrnych prvkoch zmluvné strany dodržia racionalizáciu a optimalizáciu pri zohľadnení nárokov na ochranu životného prostredia a najmä potreby zachovania veľmi citlivých ekosystémov a krajiny, pri vykonávaní činností ochrany obyvateľov a alpského prostredia, ak to bude potrebné.
- (2) V prípade budovania vedení na prepravu elektrickej energie a príslušných elektrických staníc, ako aj ropovodov a plynovodov, vrátane čerpacích a kompresných staníc a zariadení, ktoré majú veľmi veľký význam z pohľadu životného prostredia, zmluvné strany zavádzajú všetky opatrenia potrebné na zmiernenie nepriaznivých vplyvov na obyvateľov a na životné prostredie vrátane použitia už existujúcich zariadení a ciest, ak to bude možné.

- (3) Pokiaľ ide o prepravné vedenia elektrickej energie, zmluvné strany zohľadňujú najmä význam chránených oblastí s nárazníkovými zónami, ostatných chránených a kľudových oblastí, ako aj nedotknuté oblasti z hľadiska ochrany prírody a krajiny, ako aj vtáctva.

Článok 11

Renaturalizácia a environmentálne inžinierstvo

Zmluvné strany v predbežných návrhoch projektov a v štúdiách vplyvu na životné prostredie podľa stanovených platných právnych predpisov vypracúvajú podmienky návratu do pôvodného stavu lokalít a vodného prostredia po vykonaní verejných alebo súkromných prác v energetickej oblasti, ktoré sa vzťahujú na životné prostredie a na ekosystémy v alpskom prostredí, pričom v rámci svojich možností využívajú metódy environmentálneho inžinierstva.

Článok 12

Hodnotenie vplyvu na životné prostredie

- (1) Zmluvné strany v rámci platných vnútroštátnych právnych predpisov, medzinárodných dohovorov a dohôd realizujú predbežné hodnotenie vplyvu na životné prostredie pre celý projekt energetických zariadení uvedených v článkoch 7, 8, 9 a 10 tohto protokolu a pre každú podstatnú zmenu týchto zariadení.
- (2) Zmluvné strany uznávajú možnosť prijať, tak, ako je to možné, čo najlepšie dostupné metódy, aby sa odstránil alebo zmiernil vplyv na životné prostredie, prípadnou likvidáciou odstavených zariadení, ktoré nerešpektujú životné prostredie.

Článok 13

Dohoda

- (1) Zmluvné strany sa zaväzujú organizovať predbežné vzájomné konzultácie o projektoch, ktoré môžu mať vplyv na susedné krajiny.
- (2) Pokiaľ ide o projekty, ktoré môžu mať vplyv na susedné krajiny, musia mať príslušné zmluvné strany v danom čase možnosť predložiť svoje poznámky, ktoré sa vhodným spôsobom zohľadnia vo fáze poskytovania povolení.

Článok 14

Doplňkové opatrenia

Zmluvné strany môžu prijať doplnkové opatrenia k opatreniam uvedeným v tomto protokole, ktoré sa budú vzťahovať na energiu a na trvalo udržateľný rozvoj.

Kapitola III

Výskum, vzdelávanie a poskytovanie informácií

Článok 15

Výskum a pozorovanie

- (1) Zmluvné strany v úzkej spolupráci a pri zohľadnení rôznych už získaných výsledkov na vnútroštátnych a medzinárodných úrovniach podporujú a harmonizujú výskum a systematické pozorovanie za účelom realizácie cieľov tohto protokolu; konkrétne pokiaľ ide o metódy a kritériá analýzy a hodnotenia vplyvov na životné prostredie a podnebie, ako aj o špecifické technológie pre úspory energie a jej racionálne využívanie v alpskom priestore.
- (2) Zohľadňujú výsledky výskumu v procese definície a preverovania cieľov a opatrení energetickej politiky, ako aj v ich aktivitách vzdelávania a technickej podpory na miestnej úrovni v prospech obyvateľstva, ekonomických subjektov a jednotiek územnej samosprávy.
- (3) Zmluvné strany dbajú na to, aby sa národné výsledky výskumu a systematického pozorovania integrovali do spoločného systému pozorovania a trvalého informovania a aby boli dostupné verejnosti v existujúcom inštitucionálnom rámci.

Článok 16

Vzdelávanie a poskytovanie informácií

- (1) Zmluvné strany podporujú počiatočné a celoživotné vzdelávanie ako aj poskytovanie informácií verejnosti, pokiaľ ide o ciele, opatrenia a vykonávanie tohto protokolu.
- (2) Konkrétne podporujú ďalší rozvoj vzdelávania, celoživotného vzdelávania, ako aj technickej podpory ohľadom energie, vrátane ochrany životného prostredia, prírody a podnebia.

Kapitola IV

Vykonávanie, kontrola a hodnotenie

Článok 17

Vykonávanie

Zmluvné strany sa zaväzujú dohliadať na vykonávanie tohto protokolu, pričom prijímú všetky vhodné opatrenia v existujúcom inštitucionálnom rámci.

Článok 18

Kontrola dodržiavania záväzkov

- (1) Zmluvné strany pravidelne predkladajú stálemu výboru správu o opatreniach prijatých v zmysle tohto protokolu. Správy sa zaoberajú aj otázkou účinnosti prijatých opatrení. Alpská konferencia stanovuje periodicitu týchto správ.
- (2) Stály výbor preskúma tieto správy aby preveril, či zmluvné strany splnili svoje záväzky, ktoré vyplývajú z tohto protokolu. Môže si od príslušných zmluvných strán vyžiadať aj doplňujúce informácie alebo použiť iné informačné zdroje.
- (3) Stály výbor vypracuje pre Alpskú konferenciu správu o dodržiavaní záväzkov vyplývajúcich z tohto protokolu zmluvnými stranami.
- (4) Alpská konferencia sa oboznámi s touto správou. Ak zistí, že záväzky neboli dodržané, môže prijať odporúčania.

Článok 19

Hodnotenie účinnosti ustanovení

- (1) Zmluvné strany pravidelne skúmajú a hodnotia účinnosť ustanovení tohto protokolu. Pokiaľ to bude potrebné pre realizáciu cieľov, prijímú náležité pozmeňovacie návrhy tohto protokolu.
- (2) V existujúcom inštitucionálnom rámci sú s týmto hodnotením spojené jednotky územnej samosprávy. Je možné obrátiť sa aj na mimovládne organizácie, ktoré vyvíjajú aktivity v tejto oblasti.

Kapitola V

Záverečné ustanovenia

Článok 20

Vzťahy medzi Alpským dohovorom a protokolom

- (1) Tento protokol je protokolom Alpského dohovoru v zmysle článku 2 a ďalších náležitých článkov dohovoru.
- (2) Nikto sa nemôže stať zmluvnou stranou tohto protokolu, ak nie je zmluvnou stranou Alpského dohovoru. Odstúpenie od Alpského dohovoru znamená zároveň odstúpenie od tohto protokolu.
- (3) Keď bude Alpská konferencia rokovať o otázkach vzťahujúcich sa na tento protokol, hlasovania sa môžu zúčastniť len zmluvné strany tohto protokolu.

Článok 21

Podpis a ratifikácia

- (1) Tento protokol je otvorený na podpis všetkým signatárskym štátom Alpského dohovoru a Európskeho spoločenstva od 16. októbra 1998 a v Rakúskej republike, ktorá je depozitárom, od 16. novembra 1998.
- (2) Tento protokol nadobúda platnosť pre zmluvné strany, ktoré vyjadrili svoj súhlas s tým, že budú týmto protokolom viazané, tri mesiace odo dňa, kedy tri štáty uložia ratifikačnú listinu, listinu o prijatí alebo listinu o schválení.
- (3) Pre zmluvné strany, ktoré vyjadrili svoj súhlas s tým, že budú viazané týmto protokolom neskôr, protokol nadobúda platnosť tri mesiace odo dňa uloženia ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo listiny o schválení. Po nadobudnutí platnosti pozmeňovacieho návrhu protokolu sa každá nová zmluvná strana stáva zmluvnou stranou zmeneného protokolu.

Článok 22

Oznámenia

Depozitár oboznámi každý členský štát uvedený v preambule Európskych spoločenstiev, v súvislosti s týmto protokolom:

- a) o každom podpise,
- b) o uložení každej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo listiny o schválení,
- c) o každom dátume nadobudnutia platnosti,
- d) o každom vyhlásení predloženom zmluvnou stranou alebo signatárom,
- e) o každom odstúpení oznámenom zmluvnou stranou, vrátane dátumu jeho účinnosti.

Na dôkaz toho dolu podpísaní zástupcovia, náležite oprávnení na tento účel, podpísali tento protokol.

Vyhotovené v Blede, 16. októbra 1998, v štyroch rovnako platných verziách vo francúzskom, nemeckom, talianskom a slovinskom jazyku, v jedinom exemplári, ktorý sa uloží v štátnom archíve Rakúskej republiky. Depozitár poskytne overenú kópiu všetkým signatárskym stranám.

**PROTOKOL O VYKONÁVANÍ ALPSKÉHO
DOHOVORU Z ROKU 1991 V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU
PROTOKOL „CESTOVNÝ RUCH“**

Preambula

Nemecká spolková republika,

Rakúska republika,

Francúzska republika,

Talianska republika,

Lichtenštajnské kniežatstvo,

Monacké kniežatstvo,

Slovinská republika,

Švajčiarska konfederácia

a

Európske spoločenstvo,

v súlade so svojou úlohou uskutočňovať komplexnú politiku ochrany a trvalo udržateľného rozvoja alpského regiónu vyplývajúcou z Dohovoru o ochrane Álp (Alpský dohovor) zo 7. novembra 1991,

v rámci plnenia svojich povinností vyplývajúcich z odsekov 2 a 3 článku 2 Alpského dohovoru,

berúc do úvahy vôľu zmluvných strán zosúladiť hospodárske záujmy a ekologické požiadavky a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj,

súc si vedomé skutočnosti, že Alpy predstavujú prostredie pre život a hospodársky rozvoj miestneho obyvateľstva,

súc presvedčené, že miestne obyvateľstvo musí byť schopné definovať svoj vlastný projekt sociálneho, kultúrneho a hospodárskeho rozvoja a zúčastniť sa na jeho realizácii v existujúcom inštitucionálnom rámci,

domnievajúc sa, že naša mestská civilizácia vyvoláva v dnešnom človeku narastajúcu potrebu cestovného ruchu a rozličných druhov rekreácie,

domnievajúc sa, že Alpy zostávajú jednou z veľkých hostiteľských oblastí pre cestovný ruch a rekreáciu v Európe vďaka svojim obrovským možnostiam rekreácie, prírodnému bohatstvu a rozmanitým ekologickým podmienkam a že pri nakladaní s týmto bohatstvom je potrebné prekročiť vnútroštátny rámec,

domnievajú sa, že podstatná časť obyvateľstva niektorých zmluvných strán žije v Alpách a že alpský cestovný ruch je vo verejnom záujme, pretože prispieva k udržaniu stáleho osídlenia,

domnievajú sa, že konkurencia v rámci horského cestovného ruchu podlieha stále viac globalizácii a že toto odvetvie výrazne prispieva k výkonu hospodárstva v alpskom regióne,

domnievajú sa, že najnovšie trendy smerujú podľa všetkého k lepšiemu súladu medzi cestovným ruchom a životným prostredím: zákazníci majú v lete i v zime čoraz výraznejší záujem o prítiahlivý a zachovaný prírodný rámc, mnohí rozhodujúci miestni činitelia sa usilujú zlepšiť kvalitu pohostenia v zmysle ochrany životného prostredia,

domnievajú sa, že v alpskom regióne je potrebné osobitne zohľadniť hranice prispôsobiteľnosti ekosystémov na každom stanovisku a zhodnotiť ich podľa ich špecifického rázu,

sú si vedomé, že prírodné a kultúrne dedičstvo ako aj krajina sú dôležitým základom cestovného ruchu v Alpách,

sú si vedomé, že prírodné, kultúrne, hospodárske a inštitucionálne rozdiely charakteristické pre alpské štáty viedli k ich samostatnému vývoju a k množstvu turistických ponúk, ktoré by nepoddajúc sa uniforme na medzinárodnej úrovni mali byť zdrojom rozmanitých a navzájom sa dopĺňajúcich turistických činností,

sú si vedomé, že trvalo udržateľný rozvoj hospodárstva v oblasti cestovného ruchu, zameraný na zhodnotenie prírodného dedičstva a na kvalitné výkony a služby, sa ukazuje ako nevyhnutnosť vzhľadom na hospodársku závislosť väčšiny alpských oblastí od cestovného ruchu a na skutočnosť, že pre obyvateľstvo predstavuje šancu na prežitie,

sú si vedomé potreby podnecovať rekreantov k rešpektovaniu prírody, pomôcť im lepšie pochopiť obyvateľstvo, ktoré žije a pracuje v navštevovaných oblastiach, a vytvoriť optimálne podmienky pre skutočné objavovanie prírody alpského regiónu v celej jej rozmanitosti,

sú si vedomé, že profesijným organizáciám cestovného ruchu a jednotkám územnej samosprávy prináleží v rámci odsúhlasenom na úrovni alpského regiónu zaviesť nástroje na zlepšenie svojich výrobných štruktúr a ich fungovania,

so želaním zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj v alpskom regióne prostredníctvom cestovného ruchu šetrného voči životnému prostrediu, ktorý je tiež dôležitým základom životných a hospodárskych podmienok miestneho obyvateľstva,

sú presvedčené, že isté problémy je možné vyriešiť len na cezhraničnej úrovni a vyžadujú spoločné opatrenia alpských štátov,

sa dohodli takto:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Cieľ

Cieľom tohto protokolu je prispieť v existujúcom inštitucionálnom rámci k trvalo udržateľnému rozvoju alpského regiónu prostredníctvom cestovného ruchu šetrného voči životnému prostrediu vďaka špecifickým opatreniam a odporúčaniam, ktoré zohľadňujú záujmy miestneho obyvateľstva a turistov.

Článok 2

Medzinárodná spolupráca

- (1) Zmluvné strany sa zaväzujú odstrániť prekážky v medzinárodnej spolupráci medzi jednotkami územnej samosprávy v alpskom regióne a podporovať riešenie spoločných problémov spoluprácou na náležitej teritoriálnej úrovni.
- (2) Zmluvné strany podporujú posilnenie medzinárodnej spolupráce medzi príslušnými kompetentnými orgánmi. Dbajú predovšetkým na zhodnotenie cezhraničných oblastí koordináciou činností v oblasti cestovného ruchu a rekreácie, šetrných voči životnému prostrediu.
- (3) V prípade opatrení, ktoré jednotky územnej samosprávy nemôžu prijať, pretože spadajú do právomoci národných alebo medzinárodných orgánov, je potrebné zabezpečiť týmto jednotkám možnosť zastupovať účinným spôsobom záujmy obyvateľstva.

Článok 3

Zohľadnenie cieľov v ďalších politikách

Zmluvné strany sa tiež zaväzujú zohľadniť ciele tohto protokolu vo svojich ďalších politikách, najmä v sektore územného plánovania, dopravy, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, ochrany životného prostredia a prírody a takisto v oblasti zásobovania vodou a energiou s cieľom znížiť ich prípadné negatívne alebo protikladné účinky.

Článok 4

Účasť jednotiek územnej samosprávy

- (1) Každá zmluvná strana stanoví v existujúcom inštitucionálnom rámci najlepšiu úroveň koordinácie a spolupráce medzi inštitúciami a priamo dotknutými jednotkami územnej samosprávy s cieľom podporiť solidaritu v zodpovednosti, najmä pri využívaní a rozvoji súčinnosti v uplatňovaní politik cestovného ruchu, ako aj vo vykonávaní opatrení, ktoré z nich vyplývajú.

- (2) V existujúcom inštitucionálnom rámci sa priamo dotknuté jednotky územnej samosprávy zúčastňujú na jednotlivých štádiách prípravy a realizácie týchto politík a opatrení pri zachovaní svojich právomocí.

Kapitola II

Špecifické opatrenia

Článok 5

Kontrola ponuky

- (1) Zmluvné strany sa zaväzujú dbať na trvalo udržateľný rozvoj cestovného ruchu šetrného voči životnému prostrediu. Za týmto účelom podporujú vypracovanie a realizáciu riadiacich koncepcií, rozvojových programov, sektorových plánov, iniciovaných na najvhodnejšej úrovni kompetentnými orgánmi, ktoré berú do úvahy ciele tohto protokolu.
- (2) Tieto opatrenia umožnia vyhodnotiť a porovnať výhody a nevýhody plánovaného rozvoja, najmä pokiaľ ide o:
- a) socio-ekonomické dopady na miestne obyvateľstvo,
 - b) vplyv na pôdu, vodu, ovzdušie, prírodnú rovnováhu a krajinu pri zohľadnení špecifických ekologických údajov, prírodných zdrojov a hraníc prispôbitel'nosti ekosystémov,
 - c) dopad na verejné financie.

Článok 6

Smerovanie rozvoja cestovného ruchu

- (1) Zmluvné strany zohľadňujú pri rozvoji cestovného ruchu obavy spojené s ochranou prírody a zachovaním krajiny. Zaväzujú sa v rámci svojich možností čo najviac podporovať projekty priaznivé pre krajinu a únosné pre životné prostredie.
- (2) Vedú trvalo udržateľnú politiku posilňujúcu konkurencieschopnosť alpského cestovného ruchu blízkeho prírode a takto významne prispievajú k socio-ekonomickému rozvoju v alpskom regióne. Uprednostnia sa opatrenia v prospech inovácie a diverzifikácie ponuky.
- (3) Zmluvné strany dbajú na to, aby sa v oblastiach silne zaťažených cestovným ruchom hľadal rovnovážny vzťah medzi formami intenzívneho a extenzívneho cestovného ruchu.

- (4) Po prijatí stimulujúcich opatrení je potrebné rešpektovať nasledujúce aspekty:
- a) v prípade intenzívneho cestovného ruchu ide o prispôsobenie existujúcich turistických štruktúr a zariadení ekologickým požiadavkám a rozvoj nových štruktúr v súlade s cieľmi tohto protokolu,
 - b) v prípade extenzívneho cestovného ruchu ide o udržanie alebo rozvoj turistickej ponuky blízkej prírodným podmienkam a šetrnej voči životnému prostrediu a takisto o zhodnotenie prírodného a kultúrneho dedičstva hostiteľských turistických oblastí.

Článok 7

Úsilie o kvalitu

- (1) Zmluvné strany vedú politiku nepretržitého systematického úsilia o kvalitu turistickej ponuky v celom alpskom regióne s ohľadom najmä na ekologické požiadavky.
- (2) Podporujú výmenu skúseností a realizáciu programov spoločných akcií, usilujúc sa o zlepšenie kvality najmä:
 - a) pri zavádzaní zariadení do krajiny a prírodného prostredia,
 - b) v urbanizme, architektúre (nová výstavba a oživenie dedín),
 - c) v ubytovacích zariadeniach a v ponuke turistických služieb,
 - d) pri diverzifikácii turistických produktov v alpskom regióne zhodnotením kultúrnych činností na jednotlivých zainteresovaných územiach.

Článok 8

Kontrola prívlevu turistov

Zmluvné strany podporujú kontrolu prívlevu turistov najmä v chránených oblastiach a to zabezpečením rozmiestnenia a prijatia turistov tak, aby bola zaručená trvácnosť týchto miest.

Článok 9

Prírodné obmedzenia rozvoja

Zmluvné strany dbajú na to, aby sa rozvoj cestovného ruchu prispôbil zvláštnostiam životného prostredia a zdrojom nachádzajúcim sa v príslušnej lokalite alebo oblasti. V prípade projektov, ktoré by mohli mať podstatný vplyv na životné prostredie, bude potrebné vypracovať v existujúcom inštitucionálnom rámci predbežné hodnotenie, na ktoré budú zmluvné strany prihliadať pri prijímaní rozhodnutia.

Článok 10

Zóny pokoja

Zmluvné strany sa zaväzujú v súlade so svojimi predpismi a na základe ekologických kritérií vymedziť zóny pokoja, v ktorých sa upustí od výstavby turistických zariadení.

Článok 11

Ubytovacia politika

Zmluvné strany rozvíjajú ubytovaciu politiku s ohľadom na vzácnosť využiteľného priestoru, pričom uprednostňujú komerčné ubytovanie, oživenie a využívanie existujúcich stavieb a modernizujú a zlepšujú kvalitu existujúcich ubytovacích zariadení.

Článok 12

Mechanické vleky

- (1) Zmluvné strany sa dohodli, že v národných procedúrach udeľovania povolení pre mechanické vleky uplatnia nad rámec hospodárskych a bezpečnostných požiadaviek politiku zodpovedajúcu ekologickým a krajinným požiadavkám.
- (2) Nové povolenia na prevádzku mechanických vlekov a koncesie budú podmienené demontážou a odstránením nepoužívaných mechanických vlekov a oživením plôch, prednostne tých, ktoré sú miestom výskytu pôvodných miestnych druhov rastlín.

Článok 13

Cestovný ruch a doprava

- (1) Zmluvné strany podporujú opatrenia s cieľom redukovať motorovú dopravu vo vnútri turistických stredísk.
- (2) Okrem toho podporujú súkromné a verejné iniciatívy smerujúce k zlepšeniu prístupu k miestam a strediskám cestovného ruchu prostredníctvom hromadnej dopravy a k podpore využívania tejto dopravy turistami.

Článok 14

Osobitné techniky úpravy

1 – Lyžiarske trate.

- (1) Zmluvné strany dbajú na to, aby úprava, údržba a prevádzka lyžiarskych tratí boli čo najlepšie včlenené do krajiny s ohľadom na prirodzenú rovnováhu a citlivosť biotopov.

- (2) Je potrebné čo najviac obmedziť úpravy terénu a ak to prírodné podmienky umožňujú, vysadiť nanovo upravované plochy prioritne pôvodnými miestnymi druhmi rastlín.

2 – Zasnežovacie zariadenia.

Vnútroštátne predpisy môžu povoliť výrobu snehu počas zimných období v jednotlivých stanoviskách najmä na zabezpečenie nechránených zón, ak to umožňujú hydrologické, klimatické a ekologické podmienky daného stanoviska.

Článok 15

Športová činnosť

- (1) Zmluvné strany sa zaväzujú vypracovať politiku kontroly športovej činnosti vo voľnej prírode predovšetkým v chránených oblastiach s cieľom zabrániť negatívnym vplyvom na životné prostredie. Ak je to potrebné, kontrola môže viesť až k ich zákazu.
- (2) Zmluvné strany sa zaväzujú obmedziť na minimum a v prípade potreby zakázať motoristické športové činnosti mimo zón vymedzených príslušnými orgánmi.

Článok 16

Pristávanie lietadiel

Zmluvné strany sa zaväzujú obmedziť na minimum a v prípade potreby zakázať pristávanie lietadiel na športové účely mimo letísk.

Článok 17

Rozvoj hospodársky slabých oblastí a jednotiek územnej samosprávy

Zmluvným stranám sa odporúča zvážiť riešenia prispôsobené príslušnej teritoriálnej úrovni, ktoré umožňujú vyvážený rozvoj hospodársky slabých oblastí a jednotiek územnej samosprávy.

Článok 18

Rozvrhnutie prázdnin

- (1) Zmluvné strany vynaložia úsilie na lepšie miestne a časové rozvrhnutie turistického dopytu v hostiteľských oblastiach.
- (2) Za týmto účelom je potrebné podporovať spoluprácu medzi štátmi, pokiaľ ide o rozvrhnutie prázdnin a skúsenosti s predlžovaním sezón.

Článok 19

Povzbudzovanie inovácií

Zmluvným stranám sa odporúča rozvíjať všetky stimuly, ktoré by mohli podporiť hlavné línie tohto protokolu; za týmto účelom zväžia najmä zriadenie alpskej súťaže zameranej na odmeňovanie inovačných diel a produktov cestovného ruchu, ktoré dodržia ciele protokolu.

Článok 20

Spolupráca medzi cestovným ruchom, poľnohospodárstvom, lesným hospodárstvom a remeselnou výrobou

Zmluvné strany podporujú spoluprácu medzi cestovným ruchom, poľnohospodárstvom, lesným hospodárstvom a remeselnou výrobou. Ide predovšetkým o kombináciu činností, ktoré vytvárajú pracovné miesta v zmysle trvalo udržateľného rozvoja.

Článok 21

Doplňkové opatrenia

Zmluvné strany môžu pre trvalo udržateľný cestovný ruch prijať doplnkové opatrenia k opatreniam uvedeným v tomto protokole.

Kapitola III

Výskum, vzdelávanie a poskytovanie informácií

Článok 22

Výskum a pozorovanie

- (1) Zmluvné strany úzko spolupracujú pri podpore a harmonizácii systematického výskumu a pozorovania, ktoré môžu pomôcť lepšie spoznať vzájomné pôsobenie medzi cestovným ruchom a životným prostredím v Alpách a analyzovať budúci vývoj.
- (2) Zmluvné strany dbajú na to, aby výsledky systematického výskumu a pozorovania na vnútroštátnej úrovni boli integrované do spoločného systému stáleho pozorovania a poskytovania informácií a sprístupnené verejnosti v existujúcom inštitucionálnom rámci.
- (3) Zmluvné strany sa zaväzujú vzájomne si vymieňať informácie o svojich skúsenostiach, užitočných pre realizáciu opatrení a odporúčaní tohto protokolu, a zhromažďovať relevantné údaje v oblasti rozvoja kvality cestovného ruchu.

Článok 23

Vzdelávanie a poskytovanie informácií

- (1) Zmluvné strany podporujú počiatočné a celoživotné vzdelávanie, ako aj poskytovanie informácií verejnosti, a to pokiaľ ide o ciele, opatrenia a vykonávanie tohto protokolu.
- (2) Zmluvným stranám sa odporúča zahrnúť do odborného vzdelávania povolání priamo spojených i odvodených z cestovného ruchu poznatky o prírodnom a životnom prostredí. Mohli by tiež zaviesť nové špecializácie spájajúce cestovný ruch a životné prostredie. Napríklad:
 - „prírodný animátor“,
 - „zodpovedný pracovník za kvalitu strediska“,
 - „asistent cestovného ruchu pre hendikepované osoby“.

Kapitola IV

Vykonávanie, kontrola a hodnotenie

Článok 24

Vykonávanie

Zmluvné strany sa zaväzujú dohliadať na vykonávanie tohto protokolu, pričom prijímajú všetky vhodné opatrenia v existujúcom inštitucionálnom rámci.

Článok 25

Kontrola dodržiavania záväzkov

- (1) Zmluvné strany predkladajú stálemu výboru pravidelné správy o opatreniach prijatých v zmysle tohto protokolu. Správy sa zaoberajú aj otázkou účinnosti prijatých opatrení. Alpská konferencia stanovuje periodicitu správ.
- (2) Stály výbor preskúma tieto správy s cieľom overenia, či zmluvné strany splnili svoje záväzky vyplývajúce z tohto protokolu. Môže si takisto vyžiadať od príslušných zmluvných strán doplňujúce informácie alebo použiť iné zdroje informácií.
- (3) Stály výbor vypracuje pre Alpskú konferenciu správu o dodržiavaní záväzkov vyplývajúcich z tohto protokolu zmluvnými stranami.
- (4) Alpská konferencia sa oboznámi s touto správou. Ak zistí nedodržanie záväzkov, môže prijať odporúčania.

Článok 26

Hodnotenie účinnosti ustanovení

- (1) Zmluvné strany pravidelne preskúmajú a vyhodnotia účinnosť ustanovení tohto protokolu. Ak je to nevyhnuté pre realizáciu cieľov, pristúpia k prijatiu náležitých pozmeňovacích návrhov tohto protokolu.
- (2) V existujúcom inštitucionálnom rámci sa na tomto hodnotení podieľajú jednotky územnej samosprávy. Je možné konzultovať aj s mimovládnyimi organizáciami činnými v tejto oblasti.

Kapitola V

Záverečné ustanovenia

Článok 27

Vzťahy medzi Alpským dohovorom a protokolom

- (1) Tento protokol je protokolom Alpského dohovoru v zmysle článku 2 a ďalších náležitých článkov dohovoru.
- (2) Nikto sa nemôže stať zmluvnou stranou tohto protokolu, ak nie je zmluvnou stranou Alpského dohovoru. Odstúpenie od Alpského dohovoru znamená zároveň odstúpenie od tohto protokolu.
- (3) Keď Alpská konferencia rozhoduje o otázkach týkajúcich sa tohto protokolu, hlasovacie právo majú len zmluvné strany tohto protokolu.

Článok 28

Podpis a ratifikácia

- (1) Tento protokol je otvorený na podpis signatárskym štátom Alpského dohovoru a Európskeho spoločenstva 16. októbra 1998 a v Rakúskej republike, ktorá je depozitárom, odo dňa 16. novembra 1998.
- (2) Tento protokol nadobúda platnosť pre zmluvné strany, ktoré vyjadrili vôľu byť viazané týmto protokolom, tri mesiace odo dňa, kedy tri štáty uložia ratifikačnú listinu, listinu o prijatí alebo listinu o schválení.
- (3) Pre zmluvné strany, ktoré vyjadrili vôľu byť viazané týmto protokolom neskôr, nadobúda protokol platnosť tri mesiace odo dňa uloženia ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo listiny o schválení. Po nadobudnutí platnosti pozmeňovacieho návrhu protokolu sa každá nová zmluvná strana daného protokolu stáva zmluvnou stranou zmeneného protokolu.

Článok 29

Oznámenia

Depozitár oznámi každému štátu uvedenému v preambule a Európskemu spoločenstvu:

- a) každý podpis tohto protokolu,
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo listiny o schválení,
- c) každý dátum nadobudnutia platnosti,
- d) každé vyhlásenie predložené zmluvnou stranou alebo signatárom,
- e) každé odstúpenie oznámené zmluvnou stranou vrátane dátumu jeho účinnosti.

Na dôkaz toho dolu podpísaní zástupcovia, náležite oprávnení na tento účel, podpísali tento protokol.

Vyhotovené v Blede, 16 októbra 1998, v štyroch rovnako platných verziách vo francúzskom, nemeckom, talianskom a slovinskom jazyku, v jedinom exemplári, ktorý sa uloží v štátnom archíve Rakúskej republiky. Depozitár poskytne overenú kópiu všetkým signatárskym stranám.

PRÍLOHA II

Európske spoločenstvo opätovne potvrdzuje svoje vyhlásenia a výhradu k protokolom, ktoré prednieslo pri ich podpise.

VYHLÁSENIA V MENE EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA

VYHLÁSENIE EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA TÝKAJÚCE SA ČLÁNKU 12 ODSEK 3 PROTOKOLU O «OCHRANE PÔDY» K ALPSKÉMU DOHOVORU

Európske spoločenstvo zdôrazňuje, že článok 12 ods. 3 Protokolu o ochrane pôdy by sa mal interpretovať v súlade s platnými právnymi predpismi ES a najmä v súlade so smernicou Rady 86/278/EHS z 12. júna 1986 o ochrane životného prostredia, najmä pôdy pri použití splaškových kalov v poľnohospodárstve²¹. Európske spoločenstvo zastáva názor, že kal môže byť cennou surovinou pre využitie v poľnohospodárstve, a že sa teda môže využívať v poľnohospodárstve za predpokladu, že je používaný správnym spôsobom. Kal sa môže používať tam, kde predstavuje obohatenie pôdy alebo ponúka živiny pre plodiny a rastliny. Používanie kalu nesmie zhoršiť kvalitu pôdy a poľnohospodárskych produktov, ako je uvedené v odôvodnení 7 uvedenej smernice, ani nesmie mať škodlivé účinky na človeka (priamy alebo nepriamy účinok na ľudské zdravie), zvieratá, rastliny a životné prostredie, ako je uvedené v odôvodnení 5 a v článku 1 smernice.

VYHLÁSENIE EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA TÝKAJÚCE SA ČLÁNKU 17 ODSEK 2 PROTOKOLU O «OCHRANE PÔDY» K ALPSKÉMU DOHOVORU

Článok 17 ods. 2 Protokolu o ochrane pôdy by sa mal interpretovať v súlade s právnymi predpismi ES a takým spôsobom, aby sa zabezpečilo, že plány odpadového hospodárstva na predúpravu, úpravu a zneškodňovanie odpadu a zvyškových materiálov budú vypracované a implementované tak, aby sa predišlo kontaminácii pôdy a zabezpečila sa zlučiteľnosť nielen so životným prostredím, ale aj s ľudským zdravím.

VYHLÁSENIE EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA TÝKAJÚCE SA ČLÁNKU 19 ODSEK 2 PROTOKOLU O «OCHRANE PÔDY» K ALPSKÉMU DOHOVORU

Pokiaľ ide o článok 19 ods. 2 a článok 21 ods. 2, spoločný pozorovací systém má byť tam, kde je to vhodné, zlučiteľný s Globálnym systémom pozorovania Zeme (GEOSS) a mal by zohľadňovať databázu zostavenú členskými štátmi v súlade s právnym predpismi ES o pozorovaní, zhromažďovaní dát a o metadátach.

²¹ Ú. v. ES L 181, 4.7.1986, s. 6 a nasledujúce strany.

VÝHRADA EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA

VÝHRADA EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA TÝKAJÚCA SA ČLÁNKU 9 PROTOKOLU O «ENERGII» K ALPSKÉMU DOHOVORU

Článok 9 Protokolu o energii sa týka otázok jadrovej energie. Pokiaľ ide o ES, požiadavky uvedené v článku 9 sú stanovené v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (EURATOM). Rozhodnutie, ktorým bol ratifikovaný Alpský dohovor, nevychádzalo zo Zmluvy o Euratome, ale len zo Zmluvy o ES. Rozhodnutie oprávňujúce k ratifikácii protokolu bude mať ten istý právny základ. Preto až tento protokol v Spoločenstve nadobudne platnosť, nebude Európske spoločenstvo viazané článkom 9 Protokolu o energii.